AVİM Yorum • No: 2017 / 99 • Kasım 2017

PATRİK SEÇİMİ KONUSUNDA GELENEKSEL SÜRECE NEDEN KARŞI ÇIKILMAKTADIR?

AVİM

Türkiye Ermenileri (İstanbul Ermeni) Patriği II. Mesrob Mutafyan 2008 yılında hastalanması ve görevini yapamaz hale gelmesinden bu yana, yeni patrik seçimi hâlâ çözümlenememiş bir sorun olarak gündemdeki yerini korumaktadır. Patrik seçim sürecini yürütmesi için Almanyadaki Ermenilerin eski ruhani lideri Başepiskopos Karekin Bekçiyanın Kayyum (Er. *Değabah*) olarak atanması ve Türkiye Ermenileri topluluğunun bazı önde gelenlerinden oluşan bir Müteşebbis Heyetin oluşturulması önemli bir gelişme olmuş, bu gelişmeyle beraber patrik seçim süreci hız kazanmıştır.

Diğer taraftan, çeşitli kanallarla, geçmişte ve günümüzde sergilediği tutumundan dolayı hem Başepiskopos Bekçiyandan hem de Müteşebbis Heyetin bazı üyelerinden rahatsızlık duyulduğu ve onların mevcut konumlarının uygun bulunmadığı görüşü basında yer almıştır. Basında çıkan haberlere göre resmi yetkililer, Ermeni toplumunun önde gelenlerinden sayılan Yedikule Surp Pırgiç Ermeni Hastanesi Vakfı ve Vakıflar Arası Dayanışma Platformu (VADİP) Başkanı Bedros Şirinoğluna, Başepiskopos Bekçiyanın kayyum olarak kabul edilmediğini ve patrik seçimine başka bir formülle gidilmesinin faydalı olacağı bildirilmiştir. 24 Ekimde ise eski Patrik Vekili Başepiskopos Aram Ateşyan, Patrikhane Ruhani Kurul Başkanı Episkopos Sahag Maşalyan, Müteşebbis Heyet Başkanı Sarkis Külegeç ve Bedros Şirinoğlu, İstanbul Valisi Vasip Şahin ile bir araya gelerek patrik seçimi ve devletin bu konudaki hassasiyetleri üzerine bir görüşme yapmışlardır.[1] Bu görüşmeden kısa bir süre sonra Müteşebbis Heyetin başkanı ve heyetin diğer üç üyesi görevlerinden istifa ettiklerini bildirmiştir.[2]

Patrik seçim süreci belirginleşmeye başladığından beri her fırsatta Başepiskopos Bekçiyanı ön plana çıkaran ve kusurlarını göz ardı eden Agos gazetesi, patrik seçimi konusundaki (Ermeni diasporası güdümündeki) ideolojik ve yapıcı olmaktan uzak yayın politikasını sürdürmektedir. Görüldüğü kadarıyla Agos gazetesi Türk resmi makamlarını hedef alarak, patrik seçimine Devletin müdahalede bulunduğu izlenimini yaratmaya çalışmaktadır. Agos gazetesi ve benzer fikirdeki çevreler, patrik seçimi konusunda Devlete danışılmasının gerekmediğini, Devletin sadece haberdar edilmesi gerektiğini savunmaktadır. Ancak Ermeni topluluğunun geri kalanı, patrik seçiminin bugüne değin olduğu gibi geleneklere uygun şekilde Devlete danışılarak ve Devletle uyumlu bir şekilde yapılması gerektiği kanaatindedir.

Türkiye Cumhuriyetinin bir kurumu olan İstanbul Ermeni Patrikhanesinin diğer her kurum

gibi kanunlar ve resmi makamlarla uyum içerisinde çalışmasının beklenmesi olağan bir durumdur. Bunun ötesinde İstanbul Patriğinin seçim sürecini kesin hükümlere bağlayan bir mevzuat bulunmamaktadır. Patrikler bu zamana kadar Patrikhane geleneklerine göre ve Devlete danışılarak seçilmişlerdir. Ayrıca Başepiskopos Bekçiyan Kayyum sıfatıyla 27 Ekimde yayınladığı bildiride, Devletin patrik seçimi konusuyla ilgilendiğini ve endişe edilecek bir durum olmadığını bildirdiğini ifade etmiştir. Bildiride Başepiskopos Bekçiyan, patrik seçiminin Devlete danışılarak ilerletilen bir süreç olduğunu da teyit etmiştir.[3] Bu nedenle Devletin seçime yönelik bir art niyeti olduğuna dair kamuda algı yaratılmaya çalışılması hem yersiz hem de haksızdır.

Fanatik ve Türk karşıtı Ermeni diasporasının sözcülüğüne soyunmuş bazı basın organlarının aynı zamanda Başepiskopos Bekçiyanı öne çıkarmak konusundaki ısrarı da sürmektedir. Bu yadırgatıcı bir tutumdur, zira örneğin Bekçiyan Almanya ile bütün ilişkilerini kestiğini belirtmiş olmasına rağmen, basında çıkan haberlerden anlaşıldığına göre, hâlen Almanyaya gidip gelmekte ve orada temaslarda bulunmaktadır. Kendisi en son 24 Ekimde İstanbul Valisi ile yapılan görüşme sırasında yine Almanyada bulunmuş, görevi gereği bir dizi temaslarda bulunduğunu belirtmiştir.[4] Almanyanın 1915 olayları ve bununla bağlantılı Türk-Ermeni uyuşmazlığı konusundaki sicili bellidir. Almanya, geçmişte Cumhurbaşkanı seviyesinde dahi Türk-Ermeni uyuşmazlığını kendi çıkarları doğrultusunda art niyetli bir şekilde kullanmaya çalışmıştır. Burada sorulması gereken sorular şunlardır: Başepiskopos Bekçiyanın Kayyum sıfatına sahip olmasına rağmen önceki görev yeri Almanyaya hâlâ gidip geliyor olması ve orayla olan ilişkilerini sürdürmesi acaba rahatsızlık yaratmamakta mıdır? Başepiskopos Bekçiyan Almanya'da ne tür temaslarda bulunmaktadır?

**Fotoğraf: Agos (Müteşebbis Heyet ve Başepiskopos Karekin Bekçiyan)*

[1] Duyuru, *Türkiye Ermenileri Patrikliği*, 26 Ekim 2017, http://www.turkiyeermenileripatrikligi.org/site/duyuru-3/

[2] Müteşebbis Heyet'te istifalar, *Agos*, 26 Ekim 2017, http://www.agos.com.tr/tr/yazi/19585/mutesebbis-heyet-te-istifalar

[3] Bildiri, *Türkiye Ermenileri Patrikliği*, 27 Ekim 2017, http://www.turkiyeermenileripatrikligi.org/site/bildiri/

[4] Bildiri, *Türkiye Ermenileri Patrikliği*.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: AVİM, . 2026. "PATRİK SEÇİMİ KONUSUNDA GELENEKSEL SÜRECE NEDEN KARŞI ÇIKILMAKTADIR?." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2017 / 99. Kasım 13. Erişim Kasım 10, 2026. https://mail.avim.org.tr/tr/Yorum/PATRIK-SECIMI-KONUSUNDA-GELENEKSEL-SURECE-NEDEN-KARSI-CIKILMAKTADIR

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır